

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Til udvalget fremsendes hermed til orientering:

- ./. Kopi af regeringens positionspapir om en ny europæisk IKT-strategi oversendt til Folketingets Europaudvalg.

Med venlig hilsen

Helge Sander

17. november 2009

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Dok. nr. 1112539

Side 1/1

Notat

Den danske regerings position vedrørende en ny europæisk IKT-strategi fra 2010

EU kan fortsat drage stor konkurrencemæssig fordel af at opretholde en digital førerposition på globalt plan, men det kræver, at der løbende opstilles ambitiøse målsætninger for digitaliseringen af Europa. Der kan med fordel fokuseres på fem nøgleområder for den videre udvikling af det europæiske informationsamfund:

1. Europa skal have en **elektronisk kommunikationsinfrastruktur i verdensklasse**. Vi skal blandt andet have højere bredbåndshastigheder, udviklingen af mobilt bredbånd skal fremmes, og nye typer af indhold skal kunne håndteres, også på tværs af forskellige teknologiske platforme.
2. Den europæiske befolkning skal have de nødvendige **IKT-færdigheder, der** er vigtige for at kunne begå sig i en digital verden. Samtidig skal det sikres, at der skabes **åbne og tilgængelige IKT-løsninger**, så alle kan få fuldt udbytte af de digitale muligheder samt aktivt bidrage til at skabe vækst og værdi i alle dele af informationsamfundet.
3. Et sammenhængende europæisk informationsamfund forudsætter **høj sikkerhed og tryghed**. Ellers vil Europa ikke kunne realisere potentialerne ved de digitale løsninger.
4. Udviklingen af det digitale Europa kræver **relevant digitalt indhold og digitale tjenester**, som skaber værdi for og efterspørges af borgere, virksomheder og myndigheder.
5. Europa skal sætte en **grøn digital dagsorden** og derigennem fremme en bæredygtig europæisk videnskabsøkonomi. Anvendelsen af IKT skal være grønnere samtidig med, at Europa bruger IKT til at løse miljø- og klimaudfordringerne i andre sektorer.

Med Europas hidtidige IKT-strategi, ”i2010”, er der blevet lagt et godt fundament for et moderne europæisk informationsamfund. EU står nu over for vigtige udfordringer i forhold til at opbygge en sammenhængende digital økonomi. I en global konkurrencesituation er det afgørende for Europa at indtage førerpositionen på det digitale område.

2. oktober 2009

IT- og Telestyrelsen
Holsteinsgade 63
2100 København Ø
Telefon 3545 0000
Telefax 3545 0010
E-post itst@itst.dk
Netsted www.itst.dk
CVR-nr. 2676 9388

I den kommende europæiske strategi bør der i særligt grad fokuseres på følgende områder:

Digitale færdigheder

Det vil i fremtiden være en helt afgørende parameter i den globale konkurrence om udviklingsmuligheder, investeringer og beskæftigelse, at den europæiske befolkning har digitale kompetencer på et højt niveau. Færdigheder bidrager til at sikre hele befolkningen bedre beskæftigelsesmuligheder og bedre mulighed for at deltage aktivt i samfundsudviklingen. Det drejer sig dermed i høj grad om at sikre Europas konkurrenceevne i forhold til USA og de fremadstormende økonomier i blandt andet Asien. Det er derfor påkrævet med et betydeligt fokus på såvel grundlæggende brugerfærdigheder som på mere skaberorienterede og kreative færdigheder.

Det digitale indre marked

Barrierer og begrænsninger for et velfungerende indre marked skal minimeres og fjernes. Det drejer sig blandt andet om forbrugerbeskyttelsestiltag, som kan fremme e-handel på tværs af landegrænser, eksempelvis en fælleseuropæisk mærkningsordning og forstærket fokus på beskyttelse af persondata. Men det drejer sig også om mulighederne for skabelse og distribution af digitalt indhold, betalingssystemer, sikre systemer til udveksling af e-handelsdokumenter, digitale identifikationssystemer, digital forvaltning på tværs af landegrænser og andre europæiske initiativer, som kan fremme interoperabilitet, innovation og samhandel i det indre marked. Koordination på tværs af alle sektorer er i den forbindelse altafgørende. Endelig vil et styrket EU-samarbejde om standardisering på IKT-området også være med til at fremme virksomhedernes konkurrenceevne og sikre bedre services for borgerne.

IT- og Telestyrelsen

Side 2/2

Udnyttelse af mulighederne i et åbent informationssamfund

En stadig større udfordring for Europa er mangel på en kvalificeret arbejdsstyrke med essentielle kompetencer til at skabe fremtidens teknologiske løsninger. Videndeling, uddannelse og kompetenceopbygning er derfor vigtige og nødvendige redskaber for at styrke EU's konkurrenceevne. Flere og flere virksomheder baserer hele eller dele af deres forretningsmodel og innovationsprocesser på en aktiv anvendelse af det åbne internet. Nettet udgør en afgørende platform for iværksætterier og for udvikling af moderne og effektive offentlige tjenesteydelser. Ydelser der ofte er kreative løsninger med internationalt forretningspotentiale, tilpasset borgernes og virksomhedernes behov.

Velfærd og offentlige tjenesteydelser

Forventningerne til antallet af og niveauet for offentlige tjenesteydelser, blandt andet på sundheds- og ældreområdet, er generelt stigende samtidig med, at den europæiske arbejdsstyrke bliver mindre. Det er derfor afgørende, at Europa kommer i front med at udvikle og implementere teknologiske løsninger, som kan bidrage til bedre velfærd.

Effektivitetsforbedringer

IKT-løsninger bør fremmes på områder, der giver mærkbare gevinster og merværdi som følge af effektivitetsforbedringer. Dette gælder ikke blot inden for administration, men også inden for eksempelvis sundheds- og velfærdsområdet.

Udviklingen og brugen af nye innovative IKT-løsninger vil bidrage til at hjælpe økonomierne ud af krisen og til at opfylde de langsigtede målsætninger for vækst og beskæftigelse, som er formuleret i Lissabon-strategien.

For så vidt angår de ni konkrete områder, som Europa-Kommissionen har identificeret som relevante i en kommende IKT-strategi for Europa, kan der fra dansk side peges på følgende forhold:

(1) Frigørelse af IKT som drivkraft bag den økonomiske genopretning og som hovedbidragyder til Lissabondagsordenen for vækst og beskæftigelse.

I rapporten ”The Impact of Broadband on Growth and Productivity”, der er udarbejdet for EU-Kommissionen i 2008, fremhæves, at der er en tæt sammenhæng mellem etablering af højhastighedsinfrastruktur på den ene side og vækst og produktivitet på den anden side.

Det er helt afgørende, at der sættes fokus på gevinstrealisering som følge af IKT, særligt i lyset af den nuværende finansielle krise. Resultatet af, at nye innovative informations- og kommunikationsteknologier udvikles og tages i anvendelse vil kunne give en positiv fremdrift og genopretning fra den økonomiske krise samt bidrage til at opfylde Lissabon-målsætningerne for vækst og beskæftigelse.

Det er nu, at Europa skal arbejde sig ud af krisen, fremme sin globale konkurrenceevne og udvikle nye innovative løsninger. Samtidig skal der stilles konkrete krav til miljøforbedringer og en fremadrettet bæredygtig udvikling.

Et grundvilkår for anvendelsen af IKT i samfundene er, at borgere og virksomheder har vished for, at infrastrukturen er robust og sikker. Flere og flere virksomheder baserer hele eller dele af deres forretning på anvendelse af nettet, det offentliges betjening af borgerne er i stigende grad afhængig af, at nettet er til stede, og endelig forventer borgerne i stigende grad, at nettet altid fungerer.

(2) Styrkelse af IKT's rolle i forbindelse med overgangen til en mere bæredygtig økonomi med lavt kulstofforbrug.

FN's Klimatopmøde, COP15, holdes i København i december 2009 med henblik på at drøfte en ny bindende aftale for reduktion af drivhusgasser. Klimaforandringerne er en af nutidens største globale udfordringer, og der er behov for, at alle midler tages i brug for at bidrage til en effektiv reduktion af CO₂-udledningen.

Anvendelsen af informations- og kommunikationsteknologi kan spille en ganske betydelig rolle i forhold til, hvordan nye ambitiøse mål for miljø- og klimaområdet kan nås. Anvendelsen af IKT skal være betydeligt mere energieffektivt end i dag. Endvidere skal IKT anvendes aktivt til intelligente miljø- og energieffektiviseringsløsninger inden for alle sektorer.

Der er derfor behov for at forstærke indsatsen inden for grøn it både på europæisk plan og i medlemsstaterne. Det drejer sig blandt andet om forskning og udvik-

ling, udarbejdelse af retningslinjer og vejledninger, fremme af nye forretningsmodeller samt benchmarkinginitiativer.

Gennem digitalisering og effektivisering af offentlige tjenesteydelser samt gennem erstatning af traditionel møde- og rejseaktivitet med nye teknologiske løsninger, som for eksempel video-konferencer og web 2.0-værktøjer, er der mulighed for at opnå betydelige miljømæssige og rationaliseringsmæssige gevinster – både nationalt og på europæisk plan.

(3) Forbedring af EU's præstationer inden for IKT-forskning og -innovation.

Europa skal sikres et industrielt og teknologisk førerskab inden for informations- og kommunikationsteknologi med henblik på at tiltrække flere investeringer og mere ekspertise til IKT-området. Dette vil være med til at løfte økonomien ud af den nuværende recession og sørge for, at Europa får fuldt udbytte af IKT-udviklingen fremover. Målrettede investeringer i intelligente IKT-baserede løsninger bør spille en afgørende rolle i løsningen af store samfundsmæssige udfordringer som for eksempel klimaforandringer, bæredygtig udvikling og demografiske forandringer.

IT- og Telestyrelsen

Side 4/4

I den forbindelse er det vigtigt at sikre de nødvendige økonomiske midler og menneskelige ressourcer til at løfte opgaven. Danmark støtter det nuværende stærke fokus på IKT-forskning og -innovation i det syvende rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling (FP7) og opfordrer til, at Kommissionen er særlig opmærksom på, at der også tilvejebringes de nødvendige menneskelige ressourcer i medlemslandene til at udmønte midlerne i rammeprogrammet.

Sidst er det vigtigt, at forskere inden for andre områder end IKT-området også kan understøtte deres forskningsarbejde med brug af den mest avancerede IKT-infrastruktur. Nye forskningsmetoder, der udnytter avancerede elektroniske data-behandlingsressourcer og infrastrukturer har potentialet til at revolutionere den videnskabelige opdagelsesproces og skabe nye banebrydende indsigter på alle forskningsområder. Udviklingen af e-videnskab bør være et afgørende aktiv og redskab i de europæiske politikker for forskning og innovation.

(4) Oprettelse af en økonomi, som er 100 % sammenkoblet via et højhastighedsinternet, der er åbent for alle.

Det er centralt for den økonomiske genopretning i Europa, at etableringen af en effektiv og konkurrencebaseret højhastighedsinfrastruktur prioriteres højt. Det er ydermere væsentlig, at infrastrukturen til stadighed udvikles således, at den kan sikre, at Europa er godt rustet til at klare sig i den globale konkurrence.

I Danmark har udbredelsen af bredbåndsinfrastrukturen været markedsdrevet, hvor det offentlige gennem en aktiv bredbåndstrategi har sikret gode rammebetingelser for udrulning af bredbåndsinfrastruktur. Denne tilgang til bredbåndsudvikling uden brug af statslige subsidier har været en stor succes, som blandt andet har medført, at Danmark har verdens højeste udbredelse af bredbånd.

Reguleringen bør være teknologineutral, og markedet bør bestemme, hvilke teknologier der er bedst til at opfylde et givet behov i konkrete områder. Den infrastrukturbaserede konkurrence bør understøttes yderligere. Dette vil give både bedre og billigere højhastighedsforbindelser til europæiske borgere og virksomheder.

Det er helt centralt, at der er gode rammebetingelser, som giver incitament til at investere i højhastighedsinfrastruktur, samtidig med, at der sikres balance mellem infrastrukturbaseret og tjenestebaseret konkurrence. Det er i den forbindelse af største betydning, at der på europæisk niveau løbende sikres adgang til de nødvendige frekvensressourcer til brug for især mobile bredbåndstjenester.

Det er samtidigt vigtigt, at alle kan få adgang til højhastighedsinfrastrukturen. Den skal kunne understøtte kreativitet, innovation og økonomisk vækst, ligesom det er væsentligt, at der er gennemsigtighed med henblik på, at forbrugerne ikke lades i stikken.

IT- og Telestyrelsen

(5) Konsolidering af det indre onlinemarked.

Side 5/5

Der er behov for en større koordination af det indre onlinemarked på tværs af landegrænser, således at indhold kan tilgås uafhængigt af, hvilket land det er udbudt i. Digitalt indhold skal ikke begrænses af nationale grænser, men bør være tilgængeligt i hele EU. Dette vil medvirke til at styrke den kulturelle mangfoldighed samt et åbent globalt informationssamfund. Samtidig skal det sikres, at op-havsretten respekteres, og at rettighedshaverne dermed sikres en rimelig honorering.

Generelt er det den danske regerings holdning, at rammerne for udbud af lovligt indhold skal understøttes markant. Det vil være et væsentligt element i bekæmpelsen af den omfattende piratkopiering.

Anvendelsen af avanceret indhold er væsentlig for vækst og fremgang i Europa. Men det er en central forudsætning for, at borgere og virksomheder vil udnytte de digitale muligheder fuldt ud, at indholdet er sikkert at bruge, og at der er tillid til denne sikkerhed. Derfor er det helt centralt, at der på europæisk og internationalt plan samarbejdes om de globale udfordringer, herunder sikkerhed, spam, forvaltningen af internettet, bekæmpelse af piratkopiering, beskyttelse af privatlivets fred med videre.

Et særligt område er mulighederne for at udbrede betalinger, for eksempel via mobiltelefonen, men også på tværs af forskellige teknologiske platforme. Hertil er der behov for et sæt af standarder på tværs af medlemsstaterne. Det bør være markedet, som træffer valget om, hvilke standarder, der er bedst at benytte.

(6) Opmuntring af brugernes kreativitet. Det nye digitale habitat

Internettet har givet mulighed for at brugeren kan udfolde sig kreativt. Brugere er i dag i højere grad selv aktivt med til at skabe indholdet på internettet frem for passive modtagere af information. Internettet har udviklet sig til et velegnet værktøj til at fostre innovation og udvikling. Det er positivt, at Kommissionen

sætter fokus på forbrugernes rolle i forbindelse med skabelse og distribution af brugerskabt indhold.

Den danske regering opfordrer Kommissionen til at analysere, hvorledes man i det ophavsretlige regelværk kan understøtte udviklingen af brugerskabt indhold til gavn for alle interessenter i videnøkonomien.

Det er en væsentlig forudsætning for at fremme udviklingen af brugerskabt indhold, at IKT-kompetenceniveauet generelt styrkes i befolkningen.

Det er også vigtigt, at der etableres klare rammebetingelser, som kan fremme lanceringen af nye forretningsmodeller for distribution af kreativt indhold via nettet.

Det er samtidig et væsentligt element i denne udvikling, at brugerne respekterer andres rettigheder til indholdet på internettet.

(7) Styrkelse af EU's position som en central medspiller på den internationale IKT-arena.

EU's position på den internationale IKT-arena bør styrkes. Åbenhed og samarbejde på internationalt plan er væsentlig for internettets fortsatte succes.

Der er behov for styrket udveksling af de bedste erfaringer på området, frem for at området underlægges regulering på europæisk niveau. Derved kan internettet bevares som en åben platform for innovation. Eventuelle indgreb bør være fuldstændig gennemsigtige og på ingen måde forvride konkurrencen eller hindre markedsadgang. Der bør arbejdes for, at alle har lige adgang til indhold, at køre programmer og bruge tjenester samt at tilslutte it-udstyr til internettet.

Den danske regering tillægger en samlet EU-tilgang til forvaltningen af internettet stor betydning med henblik på bedst muligt at kunne varetage fælleseuropæiske interesser i et forum som Internet Governance Forum samt i den løbende dialog med tredjelands regeringer. Samme tilgang bør endvidere tages i forbindelse med arbejdet i den private organisation Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN), som varetager en række opgaver i forhold til drift og forvaltningen af internettet, herunder administration af internetdomæner. Den danske regering lægger vægt på gennemsigtighed og ansvarlighed i beslutningsprocesserne, samt at sikkerheden og stabiliteten i infrastrukturen sikres.

Der skal være ytringsfrihed på internettet, som dermed skal være fri for censur og restriktioner. Samtidig skal der findes en balance imellem den uhindrede brug af internettet og muligheden for at gribe ind overfor ulovligheder.

(8) Moderne og effektive offentlige serviceydelser stilles til rådighed og gøres tilgængelige for alle.

En tidssvarende og effektiv digitalisering af offentlige serviceydelser, der modsvare borgerne og virksomhedernes behov, er i dag et centralt fokusområde i en moderne offentlig forvaltning. Det er afgørende at fastholde dette fokus – både med henblik på at øge anvendelsen af eksisterende services, udbrede digitalise-

ringen til nye serviceområder og at udnytte den teknologiske udvikling til at skabe nye typer af services.

Der findes i dag en række af forskellige strategier, som regeringer kan bruge for at øge anvendelsen af digitale services, eksempelvis markedsføring, lovgivning (om obligatorisk brug af digitale kanaler), skabelses af incitament (gennem besparelse af tid og penge), standardisering (herunder fremme af åbne standarder) samt øget sikkerhed, tryghed, tilgængelighed og brugervenlighed. Den danske regering mener, at alle disse strategier er vigtige og kan tages i anvendelse på forskellig vis ud fra en konkret vurdering af den serviceydelse, der skal digitaliseres.

Digital forvaltning handler ud over mere effektiv administration, også om at se på digitaliseringen af det offentlige som et middel til at skabe nye former for velfærd og serviceproduktion over for borgere og virksomheder, da der bruges mange ressourcer i serviceproduktionen. Digital forvaltning skal således både beskæftige sig med effektiv sagsbehandling og fokusere på den offentlige sektors serviceproduktion – eksempelvis inden for sundhed, ældrepleje og i folkeskolerne.

IT- og Telestyrelsen

Side 7/7

Udviklingen af teknologier til håndtering af brugergeneret digitalt indhold – populært kaldet web 2.0 – tilbyder også helt nye måder at designe offentlige serviceydelser. En web 2.0-tilgang i digitaliseringen af den offentlige forvaltning kan give yderligere effektiviseringsgevinster og værdi for borgere og virksomheder, men præsenterer også række nye udfordringer.

(9) Udnyttelse af IKT til at forbedre EU-borgernes livskvalitet.

Det er en afgørende forudsætning, at alle borgere har de grundlæggende IKT-færdigheder. Undersøgelsen "The Economic and Social Impact of eInclusion" fra marts 2009, som blev foretaget på vegne af Kommissionen, dokumenterer en ganske tæt sammenhæng mellem digitale færdigheder og økonomiske parametre som vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne. At sikre borgerne de fornødne IKT-færdigheder er således en afgørende forudsætning for at sikre et endnu højere niveau af borgernes innovation, kreativitet og deltagelse med henblik på overgangen til en digital økonomi.

Endelig kan innovative IKT-løsninger give borgere med forskellige typer af funktionsnedsættelser mulighed for at blive mere selvhjulpne. Disse løsninger kan således bidrage til at højne borgernes livskvalitet, samtidig med at menneskelige ressourcer i for eksempel pleje- og sundhedssektoren kan frigøres til andre opgaver.

EU bør derfor også fremover have stor fokus på disse særlige typer af teknologier, som på samme tid giver øget livskvalitet til den enkelte borger, forbedrer adgangen til arbejdsmarkedet for potentielt marginaliserede grupper, giver mulighed for en bedre udnyttelse af offentlige ressourcer, og som har stor forretningspotentialer.

IT- og Telestyrelsen

Side 8/8